

Dragemaskeoptræden på dansepladsen ved Bulabo 2004.

Høstfest på Bujora

En beretning fra Bulobahøstfest nummer 50 i juni 2004 på Bujora.

AF SANDER NG'HOBOKO

Der var allerede udarbejdet et program for årets Bulabo-høstdansefestival, da vi danskere ankom en lille uge før opstartssøndagen den 13. juni. Programmet var kommet i stand efter møder med repræsentanter for de deltagende dansegrupper fra de to traditionelle danseselskaber, Bagika og Bagalu, hvis traditioner for at udkæmpe dans konkurrencer efter høsttiden går over hundrede år tilbage i tiden.

Der var også – ifølge de sidste mange års praksis – taget højde for vi danske danse-entusiasters deltagelse sammen med Bujora- og Kisesa-dansegrupperne. Det har været almindeligt siden 1979, hvor de første kulturbro-pionerer fra Djursland, Århus og København begyndte at blande sig i denne årligt tilbagevendende festlige begivenhed, som dengang gik for sig i en uge midt i juni. I de

senere år har Bulabo-blomsterfesten strakt sig ud over hele 2 uger, hvilket også var tilfældet i år 2004.

Én øvning

Vi nåede at have én øvning, inden vi skulle optræde på dansepladsen i Kisesa på åbningssøndagen.

Traditionen tro startede denne med en uden-dørs stor gudstjeneste uden for Bujora kirke med deltagelse af selveste Mwanza-biskoppen, Antoni Mayala. Under akkompagnement af Bujoras buldrende konge-trommer startede derefter et langt optog af alle de festklædte kristne i grupper med farvestrålende udklædninger og biskoppen omgivet af de lokale gejstlige under regnbuefarvede paraplyer. Hele optoget endte på dansepladsen, hvor endnu en ceremoniel åbning af festivalen foregik. Herefter blev det for varmt, og alle gik

til frokost og middagshvilepause indtil senere på eftermiddagen, hvor optræden og selskabelighed skulle foregå resten af dagen.

Lille kreds, mange mennesker

Senere spillede vi sammen med Cecilia-danserne i en desværre alt for lille kreds af de enormt mange fremmødte publikummer.

Børnene pressede sig helt uhæmmet på, for de skulle rigtignok se "de hvide" helt tæt på, og så var der ligesom ingen mulighed for at gøre tilhørerkredsen større igen. Vi skiftedes så med Cecilia-danserne.

Først spillede vi Pachanga med Marko og jeg på fløjte og Uffe og Jens på stortrommer. Det var så de helt store 200-liters olietøndetrommer, således at Uffe havde problemer med at nå fra den ene ende til den anden, og til sidst blev han nødt til at bede om, at vi sluttede af, selvom danserne ikke havde fået helt check på Pachanga-dansen, for der var rigtigt dejligt mange af Bujora-danserne med, men desværre uden Sebastian, som havde været fordanser, da vi øvede. Uffes håndled så desværre ikke godt ud bagefter.

Så kom Cecilia-danserne med en afdeling af deres heftige program, og imens var Uffe oppe på sine stylter og ude på pladsen, hvor en masse børn fulgte ham rundt, hvor han løb hen omkring de andre to dansegruppers kredse. Denne åbningsdag var der jo tre dansekrede på pladsen – det var en slags præsentation og ikke konkurrence.

Senere kom vi i gang med vores Sindimba-afdeling, hvor Jens Buhimira spillede på Bujoras djembe-tromme assisteret af andre trommeslagere, både danskere og sukumaer. Det gik rigtig godt, og i slutningen kom der en masse små solodanse i gang med børnene Justo, Joli, Emanuel og Bujoras både unge og ældre, inden Jens sluttede af i fin stil.

Efter endnu nogle Bujora-danse sluttede vi danskere af med vores hakedanseafdeling, hvor jeg havde æren af at spille puls-trommen, som hér i miljøet ofte spilles på én af de store dybe Mhamatrommer, som giver en god dybtliggende baslyd i helheden. Det er rigtig fedt til Bugobogobo-hakedansene.

Slangedansere uden slanger

Én af de andre dage kom en slangedansegruppe, som havde så fede trommere og dansere, at man overhovedet ikke savnede slanger i deres show.

Der var ligesom to hold dansere. Det ene hold svingede flot med hakker til trætrommer i høj Bukomyalume (morgendug)-stil, hvorefter de bevægede sig hen i baggrunden til trommerytmen, og de andre dansere bevægede sig fra

deres baggrundsposition fremad, indtil de så var i forgrunden og begyndte at give den hele armen – så at sige med hele kroppen i én utroligt checket formation og perfekt, kraftfuldt trommespil, som virkede både hurtigt galopperende, men også sejt og langsomt på samme tid.

De sluttede af med at lægge op til at synge, men før de kom i gang, stillede deres formand sig op på en tromme og proklamerede, at vi skulle få meget mere at se en anden dag, for dette hér var kun deres forreklame uden udklædning.

Desværre kom de alligevel ikke igen, for de blev utilfredse med servicen på Bujora og rejste vrede af sted efter en heftig diskussion med Bujoras ledelse, som fastholdt, at der ikke havde været aftalt, at de skulle komme. De dukkede blot op uanmeldt og krævede kost og logi og badeforhold og løn, uden forud indgået aftale. Ærgerligt nok! De var fra Isesa.

Dragehoved med hugtænder

Vi havde endnu en fin optræden sammen med Cecilia-danserne, som denne gang havde forberedt en stor kvadratisk danseplads med høje stænger og flag i hjørnerne og snor på mindre nedgravede pæle langs siderne, således at publikum kunne hjælpes til at holde afstand, og alle vi 40-50 dansere tilsammen kunne få plads nok at optræde på.

Det gik vældigt fint, og jeg fik lejlighed til at afprøve en speciel dragt-maske, som er et kæmpe dragehovede med hugtænder af balsatræ og store malede calabasher som øjne og en strittende sort, kløvet tunge af et cykeldæk. Jeg lavede den sammen med et par af Cecilia-danserne hér på Bujora, da vi i 2001 skulle danse til en stor dansedyst langt ovre i Buzinza i landsbyerne Bugharama og Katende. I år var den lidt musebidt og støvet, men med lidt reparationer er den nu god igen og bliver nu brugt hér til Bulabo lokalt for første gang.

Uffe kom også op på sine stylter og viste sit løbenummer og akrobat-afslutning, og vi lavede Sindimba-danse med Jens Buhimilas djembetrommespil og dansesoloer som afslutning.

Cecilia-dansernes gæster fra Misungwi lavede hirsetærsknings-dans med lange tærskestænger med slagskind for enden.

Magiske forberedeleser

Den 23. juni kom vores gamle bekendte, Sogota-danselederen Maganigani, som var helt på sit højeste i halvfemserne, og nu skulle han konkurrere mod min specielle slangedanseonkel og hans gruppe, Ng`wananhawa fra salig Salu Kadelyas landsby, Isangijo.

Maganigani sad bare i sit almindelige tøj og lugtede af sprut, mens hans Sogota-dansegruppe gjorde sit bedste nedenfor på dansepladsen, hvor de havde luget en stor kvadratisk plads med stier og en trommecirkel og små stendysser på Maganiganis typiske måde. Øvre ved Nhawas trommer var der kun nogle få tilskuere, og dér gik jeg over.

De var ved at smøre konkurrence-medicin under og ovenpå trommerne og at gøre nogle andre magiske forberedelser, og én gik og stillede et trebenet stativ op og bredte et stofbanner ud omkring det, så det bliver ligesom en lille tipi, hvor én person kunne sidde i skjul og klæde sig ud, og dét var netop, hvad Mzee Nhawa havde i sinde at gøre senere.

Da de begyndte at spille på trommerne, stod alle børnene heelt tæt omkring, og jeg gik så en runde og bad alle om at træde bagud og give plads. Det gjorde jeg så et par gange igen, indtil cirklen og dermed dansepladsen blev af acceptabel størrelse, men det var svært, fordi det jo er de bagerst stående, som man skal have overtalt til at

træde tilbage og give plads til, at børnene foran overhovedet kan bevæge sig bagud.

Derefter tog jeg selv siddende plads foran alle gruppens cykler, som var parkeret i en "bunke" næsten i centrum af cirklen. Jeg havde min røde vest på og lignede derfor et medlem af gruppen, da alle danserne ankom klædt i rødt undtagen to smukke unge piger, der var i gule kjoler.

Det udviklede sig derfra meget hurtigt til et fyndigt slangerdanser-show med heftige trommer, der var så totalt sammenspillede, at de helt udelod at spille nogen som helst puls.

De flot udklædte røde voksne dansere blev efterfulgt af en masse børnetilhængere, der kæmpedes om at danse lige så livligt som de rigtige gruppemedlemmer.

Hver gang jeg gav én af dem, der gjorde sig særligt umage, en mønt som påskønnelse, så gav de andre den også hele armen.

Trommerne stopper

På et tidspunkt stoppede trommerne, og lederen udvekslede fyndord med danserne og lagde op til

Justo og Jens Buhimila afslutter gæsternes Sindimba-optræden for alle de mange hundrede mennesker på Bulabopladsen.

en kort sang, som alle istemte.

Jeg gjorde derefter tegn til lederen og bad om lov til at supplere ham med noget. Da han billigede, gik jeg frem og gav dem endnu en fyndremse, som jeg kendte fra deres forældres tid... "Hee, shilanga, dubu, dubu!"..., hvorpå de med store grin gentog i kor... "Hee, shilanga, dubu, dubu!" (Hej, vi er fulde af kræfter!), hvorefter alle tilskuerne flækkede af grin og jublede over, at en hvid europæer kendte til slangedansernes "inside-jokes".

Derefter kom slangedanser-formanden, Ng`wananhawa, pludselig ud af det lille telt-indelukke, hvor han i skjul havde iklædt sig hele det traditionelle "outfit" med leopardskind om maven og gul farve i ansigtet og sort slangemedicin i håret og horn i panden.

Han satte med utrolig vildskab trommeslagerne i gang og hoppede op på slange-trækassen, hvor han så rystede en medicin-kalabash med bunden i vejret over sit hoved, så den skummende hvide medicinvæske løb ned over hans totalt vilde ansigtsudtryk i store skumklumper.

Pludselig var det, som om det hele kom "i kog" i og omkring cirklen, danserne vred sig helt vildt, og én af de voksne mænd gik i en slags jamrende trance og blev hjulpet ind i "teltet", og tre af de andre åbnede slangekassen, da Nhawa hoppede ned og løb rundt og blev ved med at hælde medicin ud over sig selv.

Så hev de en stor pyton-kvælerslange frem fra kassen og umiddelbart efter én til, som var meget større, hvorefter de først gik rundt i cirklen og viste dem frem, mens de holdt fast om nakken på dem, så de ikke kunne hugge eller bide. Så smed de dem på jorden og provokerede dem til at hugge ud efter sig.

Hver gang en slange huggede ud efter sin provokatørs arm, sørgede han for ikke at blive ramt, for ganske vist har pytonslangen ingen gift i tænderne, men det er meget smertefuldt at blive bidt og resulterer nemt i at give betændelse.

Midt i al denne højspændte og tilsyneladende forvirring gik jeg pludselig bersærk og greb den mindste af slangerne om nakken og løftede den op på skulderen og dansede efter danserne med slangen vridende sig omkring min overkrop.

Det var sådan en slags klimaks i showet, for i næste øjeblik var det hele forbi, og alle flokkedes grinende omkring mig og deres rødklædte danselider, som viste sig at være sønnesøn af fortidens store slangedanseleder, Nzoka Yihenge (den énøjede slange).

Jeg havde i mellemtiden glemt alt om vores konkurrent, Maganigani og hans Sogota-dansegruppe, men det var åbenbart dem, som havde vundet dagens største tilskuerskare. Det gjorde dog ikke så meget, for vi havde alle haft det skønt og oplevet en masse.

